

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 10

al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 17 martie 2023, ora 11:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 7

TOTAL DECIZII ADOPTATE: 5

DECIZII ANEXATE: 71-75

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Liliana VIȚU-EȘANU.

MEMBRII PREZENȚI: Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC), Tatiana EFTODI (consultant superior SAC).

SECȚIA JURIDICĂ: Grigore CHIȚANU (șef SJ).

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată deschisă.

Propuneri la ordinea de zi:

- Solicitare din partea SJ de a include pe ordinea de zi chestiunea suplimentară *Cu privire la examinarea demersului Consiliului Național al Audiovizualului din România*
- Solicitare din partea DLF de a include pe ordinea de zi chestiunea suplimentară *Cu privire la inițierea elaborării proiectului Regulamentului cu privire la licența de emisie*
- Solicitare din partea președintei CA, Liliana Vițu-Eșanu, de inițiere a unui control privind respectarea Condițiilor la licența de emisie a unui furnizor de servicii media.

*Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi cu modificările acceptate, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI APROBATĂ:

- 1) Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 53 din 17.02.2023 (TV-Găgăuzia)
Raportor: Nadejda Oprea, controlor de stat superior DCSMA
- 2) Cu privire la examinarea cererii de reperfectare a licenței de emisie eliberate „Media Content Distribution” SRL
Raportor: Sergiu Martin, șef DLF
- 3) Cu privire la inițierea elaborării proiectului Regulamentului cu privire la licența de emisie
Raportor: Sergiu Martin, șef DLF

- 4) Cu privire la examinarea demersului Consiliului Național al Audiovizualului din România
Raportor: Grigore Chițanu, șef SJ
- 5) Diverse: Cu privire la dispunerea controlului activității furnizorului de servicii media audiovizuale „Nika TV Media” SRL prin prisma respectării prevederilor legislației privind licența de emisie

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ordinea de zi a fost aprobată unanim.

1. S-a examinat: *Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 53 din 17.02.2023 (TV-Găgăuzia)*

A raportat: Nadejda Oprea

Raportul DCSMA se anexează.

Poziția furnizorului „TV-Găgăuzia” lipsește.

Recomandări la raport:

E. RÎBCA:

În proiectul final a deciziei, insist să se menționeze expres statutul dlui Mihail Vlah: funcția de președinte al Consiliului de observatori al companiei „Gagauziya Radio Televizionu”, este un fapt important în contextul acestui caz. În această emisiune avem doi reprezentanți ai postului de televiziune, ceea ce mi se pare important să menționăm. De asemenea, pasajele prezentate în acest proiect de decizie, pe alocuri au chiar caracter politic. Un reprezentant al serviciului media audiovizual „TV-Găgăuzia” se pronunță asupra unor probleme de actualitate cu caracter politic.

L. VIȚU-EȘANU: Sunt de acord. Să indicăm funcția și să menționăm că a fost prezentat ca activist civic de către moderator.

R. MIHALEVSCHI: Problema este că acest fapt nu a fost menționat în emisiune. În opinia mea, oamenii trebuie să cunoască că el este nu numai activist civic, ci are o funcție în cadrul acestui furnizor de servicii media.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

R. MIHALEVSCHI: Apreciez mult faptul că furnizorul public din Găgăuzia a încercat să invite mai multe persoane la discuție, inclusiv pe dl Mihail Sirkeli. Au fost și niște secvențe înregistrate cu Anatol Șalaru și cu Anatol Țaranu, care au reprezentat opinia din Chișinău. Cu mare regret, pot spune că această discuție s-a transformat într-un linșaj public față de dl Mihail Sirkeli. În format verbal, el a fost atacat aproape pe toată durata emisiunii. Invitații au dat aprecieri acestei persoane, acesta a fost transformat în reprezentant al comunității LGBT, ceea ce este un fals, din câte cunosc. Au fost mesaje care dau de înțeles că dl Sirkeli poate fi considerat persoană non grata în Autonomia Găgăuză, adică, sunt premise pentru hărțuirea acestui jurnalist. Unul dintre invitați chiar a vorbit despre părinții acestuia, menționând: „У них, какой-то не гагауз родился”, ceea ce mi se pare foarte grav, pentru că să fii găgăuz ar însemna să ai doar o anumită părere și anumite viziuni. Și dacă ai o altă viziune, nu poți fi parte a acestui popor. După părerea mea, acest fapt seamănă foarte mult cu un discurs de ură.

Au fost mai multe probleme ce țin de corectitudinea discuțiilor. O mare problemă este că invitații au recurs la informații false. Nu au fost doar opinii. Când se menționează că în grădinițele Republicii Moldova deja este LGBT, acesta este un fals absolut, aceasta este destul de grav. Înțeleg că fiecare politician și activist are dreptul la opinie, poate avea dreptul și la asemenea opinie, însă serviciul media audiovizual are datoria să modereze discuția în așa mod, încât să nu recurgă la asemenea declarații, la atac la persoană, la discurs ofensiv și la informații care nu corespund realității.

Consider că aceasta nu este doar o emisiune de opinii, este și o emisiune de informare și analiză inclusiv, oamenii se informează din această sursă. Aici am văzut o concentrare, cea mai mare din ultimul timp, de diferite sperietori care sunt legate și de procesul de integrare europeană a Republicii Moldova. Înțeleg că pot fi diferite opinii despre acest proces, dar nu trebuie să se recurgă la afirmații false care nu sunt confirmate deloc de realitate.

Voi susține propunerea de aplicare a sancțiunii pe art. 13 alin. (1) lit. b). Consider că serviciul media audiovizual „TV-Găgăuzia” nu a reușit să evite formele de discriminare. În acest caz, putem vorbi chiar și despre discurs de ură, dar totuși voi susține și elementul de discriminare, pentru că, tangențial, s-a vorbit de LGBT, dar mai mult, de etnie. Am adus un exemplu foarte clar cu Mihail Sirkeli, care este exclus verbal din posibilitatea de a fi găgăuz sau de a locui acolo.

Posibil, ne putem referi și la art. 17, dar consider că este un caz aparte. Înțeleg că pot fi greșeli în activitatea oricărui furnizor și sper mult că această sancțiune va fi doar în favoarea acestui furnizor, și vor urma îmbunătățiri în acest sens. Voi susține ambele sancțiuni.

L. TUREA: Am elaborat un studiu despre înfometarea populației în anii 1946-1947 din această zonă. Surprinderea mea a fost să aflu că 80% din populația acestei regiuni a decedat în urma foametei. Am și date concrete din arhivă – un demers al unui ministru care nu avea niciun interes să falsifice datele. Această emisiune stârnește foarte multe semne de întrebare. Nu văd care era rostul să vorbim astăzi despre un așa-zis „referendum” efectuat în 2014, care era motivul? În al doilea rând, avem aici responsabilitatea unui serviciu public de televiziune – un furnizor care este plătit din banii publici, din banii acestei populații, care are alte opinii. Este un set de clișee – foarte multe dintre ele îmi par false – un set de amenințări publice, un set de dezinformări. Pentru mine, persoana jurnalistului care a fost atacat îmi pare mai puțin importantă. Cred că este o dezinformare și o re-credință, este un atac la adresa statului. Mă miră faptul că anume un serviciu public de televiziune pe care îl protejăm – este în „must carry”, este în multiplex – oferă megafonul unor persoane cu intenții antieuropene care fac propagandă, promovează niște idei despre o anumită asimilare, ceea ce este de-a dreptul ridicol. Un om care nu vorbește limba țării face aceste presupuneri într-o limbă străină și nu dă niciun exemplu concret. Este o diferență mare între fapte și opinii. Apreciez raportul pentru că sunt scoase la iveală, la modul concret, foarte multe probleme. Cred că avertizare publică este prea puțin, dar dacă se va repeta, cred că vor urma și alte sancțiuni. Responsabilitatea unui serviciu public de televiziune este alta, nu trebuie să admită mesaje antistatale și antieuropene.

E. RÎBCA: Am două propuneri. Prima: să solicităm un aviz consultativ din partea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității care, între timp, a devenit Consiliul pentru egalitate. Propun să solicităm acest aviz în raport cu programul audiovizual „Обсуждаем вместе” din 08.02.2023, difuzat de serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”. Un asemenea aviz ar permite examinarea tuturor circumstanțelor care urmează a fi luate în considerație în contextul existenței sau inexistenței discriminării în programul audiovizual menționat. Consider că există temei pentru a pune la îndoială aplicarea sancțiunii pentru difuzarea mesajelor ce constituie discriminare.

A doua propunere: să fie supusă votului aplicarea sancțiunii pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (7) din CSMA. În acest articol este prevăzută o sancțiune expresă pentru încălcări ce țin de asigurarea pluralismului în emisiuni informativ-analitice.

R. MIHALEVSCHI: Eu și dl Rîbca avem diferite opinii, dar e normal acest lucru. Ce ține de avizul Consiliului, mi se pare că dacă solicităm acest aviz, va dura mai mult decât o lună. Vă rog, dle Chițanu, să ne spuneți dacă putem diviza acest subiect sau dacă e necesar să amânăm examinarea subiectului în întregime?

Juristul CA, dl Gr. Chițanu a menționat că, conform Codului administrativ și ținând cont că este un singur furnizor de servicii media, procedura prevede să fie o singură decizie.

R. MIHALEVSCHI: În acest caz, nu voi susține. În primul rând, consider că examinarea acestui subiect va dura prea mult. În al doilea rând, vorbim nu despre art. 11 sau art. 17, vorbim despre

evitarea oricăror forme de discriminare. Deși anterior am propus și eu asemenea practică, nu voi susține, deoarece acum nu este relevant. Ce ține de art. 13 alin. (7), am avut și eu impresia că putem merge pe acest articol, dar am analizat foarte minuțios această emisiune și am ajuns la concluzia că este vorba despre o problemă mai complexă decât lipsa imparțialității din partea moderatoarei. Este vorba și despre probleme ce țin de aspectul de informare. În opinia mea, putem aplica ceea ce a fost propus în proiectul de decizie.

O. DABIJA: În opinia mea, există semne clare ce țin și de discursul care incită la ură și dezinformare. E bine să fim mai prudenți în anumite cazuri și în situația complexă care există în țară și în regiune. Nu voi propune sancțiune pe art. 17 alin. (3), dar va trebui să urmărim mai atent ce face furnizorul respectiv. Voi susține propunerile din partea echipei de monitorizare.

R. MIHALEVSCHI (*a solicitat permisiunea de a vorbi în limba rusă, pentru a fi înțeles de auditoriul din Găgăuzia*): Я понимаю что высказывания Михаила Саркели могли задеть чувства гагаузов, особенно тех, кто ходили на референдум.

Один важный момент в этой ситуации: самая оскорбительная часть которая прозвучала для приглашённых на передачу была в посте Михаила Саркели на его личной странице в фейсбуке. Да, он является инфлюенсером, человеком который влияет на умы. Вопрос насколько корректно он высказался, это касается больше этики. Вопрос в том, что когда состоялась программа, речь не о том, что сказал Михаил Саркели или как он это сказал. Речь шла о том, что перешли на суд Линча, вербальный, по отношению к этому человеку, перешли на оскорбления: продажности, купленности, принадлежности к ЛГБТ. Может это не оскорбление, но это является неправдой, это ложь. На словах приглашённых, фактически, ему не дают право быть гагаузом. Это превратилось в линчевание в эфире публичного вещателя. И это очень близко к тому, что называется языком вражды, когда человека пытаются исключить из общественной жизни, призывают не смотреть его программы, всего лишь потому, что у него мнение такое. Практика Европейского Суда по Правам Человека чётко говорит, что мнения о политических субъектах могут быть даже в какой-то мере провокационными для определённой категории людей, кому-то не нравится. Но это не повод превращать его во врага гагаузского народа, тем более публично, в эфире телеканала. Мы уже говорили о том, что важной проблемой является наличие огромного объёма фальшивой информации которую озвучили приглашённые. Задача журналиста – быть фильтром человека, который, по крайней мере, призывает аргументировать то о чём говорят, а не поддерживать их молчаливо, или даже наоборот. Да, есть право на свободу выражения мнения, но оно должно быть корректно, как и информация которая озвучивается в эфире. Надеюсь, что публичный вещатель Гагаузской Автономии учтёт эти аспекты в будущем.

S-a decis:

1. Se solicită avizul din partea Consiliului Egalității privind programul audiovizual „Обсуждаем вместе” din 08.02.2023, difuzat de serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”.

S-a votat: PRO – (3) – Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA.

CONTRA – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA.

2. Se ia act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (2)** – Tatiana CRESTENCO, Eugeniu RÎBCA.

3. Se sancționează cu avertizare publică Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (2)** – Tatiana CRESTENCO, Eugeniu RÎBCA.

4. Se sancționează cu avertizare publică Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea

prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. CONTRA – (2) – Tatiana CRESTENCO, Eugeniu RÎBCA.

5. Se sancționează cu avertizare publică Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (2) – Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA. CONTRA – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: Nu am votat pentru aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 13 alin. (6) lit. b) din CSMA, deoarece consider că nu există temei pentru aplicarea sancțiunii pentru difuzarea mesajelor care constituie discriminare în cazul acestui program audiovizual. Îmi întemeiez opinia și pe limbajul incisiv care este prezent în mesajele diseminate de persoana în raport cu care sunt atestate în proiectul deciziei CA – mesajele cu caracter discriminator.

De asemenea, nu am votat pentru aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA, deoarece în acest caz sancțiunea urma a fi aplicată în temeiul art. 13 alin. (7) din CSMA, sancțiune care este prevăzută în mod expres pentru nerespectarea obligației asigurării imparțialității în emisiunile informativ-analitice.

T. CRESTENCO: Nu am votat pentru aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 13 alin. (6) lit. b) din CSMA, pentru că nu sunt sigură de existența mesajului discriminatoriu. Cred că ar fi fost corect, în acest caz, să avem opinia Consiliului de Egalitate. Observ elemente instigatoare la discriminare, dar totuși sunt reticentă referitor la aplicarea sancțiunii pe art. 13 alin. (1) lit. b). Nu consider relevantă aplicarea sancțiunii în acest caz, pentru că s-a discutat un eveniment care într-adevăr a avut loc, este vorba despre acel referendum din anul 2014.

L. VIȚU-EȘANU: Am votat pentru sancționări, deoarece întreaga emisiune este o mostră absolut regretabilă și urâtă de linșaj mediatic.

DECIZIA nr. 71 din 17 martie 2023 se anexează.

2. S-a examinat: *Cu privire la examinarea cererii de reperfectare a licenței de emisie eliberate „Media Content Distribution” SRL*

A raportat: Sergiu Martin

Raportul DLF se anexează.

S-a decis:

Se admite cererea f/nr. din 21 februarie 2023 cu privire la reperfectarea Licenței de emisie seria MMI nr. 002122 din 01.11.2019, eliberată „Media Content Distribution” SRL pentru serviciul de televiziune „Canal 5”, și se aprobă elementul de identificare nou al serviciului media audiovizual „Canal 5”, conform graficii.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 72 din 17 martie 2023 se anexează.

3. S-a examinat: *Cu privire la inițierea elaborării proiectului Regulamentului cu privire la licența de emisie*

A raportat: Sergiu Martin

Raportul DLF se anexează.

S-a decis:

Se inițiază elaborarea proiectului Regulamentului cu privire la licența de emisie.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 73 din 17 martie 2023 se anexează.

4. S-a examinat: *Cu privire la examinarea demersului Consiliului Național al Audiovizualului din România*

A raportat: Grigore Chițanu

Raportul SJ se anexează.

S-a decis:

Se susține candidatura dlui Valentin-Alexandru Jucan la funcția de vicepreședinte al EPRA.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 74 din 17 martie 2023 se anexează.

Diverse:

L. VIȚU-EȘANU: Prin Decizia CA nr. 334/2022, în baza cererii furnizorului „Nika TV”, am suspendat pentru o perioadă de 3 luni de zile licența de emisie a acestui furnizor. Emisia urma să fie reluată pe 4 februarie. Propun să inițiem un control prin prisma respectării prevederilor legislației privind licența de emisie.

S-a decis:

Se dispune controlul activității furnizorului de servicii media audiovizuale „Nika TV Media” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „Nika TV”, prin prisma respectării prevederilor legislației privind licența de emisie.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 75 din 17 martie 2023 se anexează.

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată închisă.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

Ex. Tatiana EFTODI